

الگوی تربیت جامع‌طلاب

مبانی، راهبردها و راهکارهای فرهنگی-تهدیسی، آموزشی-پژوهشی و مدیریتی

تحت اشراف حجت الاسلام والمسلمین محمد جواد نفاذت یزدی

سرشناسه: نطفات یزدی، محمد جواد	
عنوان و پدیدآوران: الگوی تربیت جامع طلاب / محمد جواد نطفات یزدی	
بهاء: ۱۵۰،۰۰۰ ریال	
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۶۷۲-۶-۰	
مشخصات ظاهری: ۲۸۶ صفحه	
موضوع: روحانیت - اخلاق حرفه ای	
موضوع: طلاب - راه و رسم زندگی	
رده کنگره: BP ۷/۲	
نشانه اثر: ۷ الف ن /	
رده دیوبی: ۲۹۷/۰۷	

الگوی تربیت جامع طلاب

مبانی، راهبرد ها و اهداف کلی فرهنگی - تهذیبی،

آموزشی - پژوهشی و مدیریت

تحت اشراف حجت الاسلام والمسلمین نطفات یزدی

مؤلفان: محمد جواد پارسا، محمد الهی خراسانی، محمود عنایتی، محمد بن حاجی مرادخانی

طراح جلد: محمود بازدار

صفحه آرایی: گروه گرافیکی آیات

چاپ: موسسه فرهنگی هنری قدس

ناشر: انتشارات امام مهربان

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۶۷۲-۶-۰

قیمت: ۱۵۰،۰۰۰ تومان

مرکز پخش: مشهد، بلوار طبرسی، طبرسی ۵۲، المهدی غربی ۱۹

مدارس علمیه حضرت مهدی (عج) - ۵۱۳۲۷۳۳۶۳۶

۱۱	پیشگفتار
۱۷	فصل اول: مبانی
۱۹	ضرورت تربیت
۲۱	تفاوت تعلیم و تربیت
۲۳	تربیت نیرو، اولویت امروز و نیاز فردا
۲۵	تربیت جامع
۲۷	ویژگی های طلبه جامع
۲۸	نقش مدارس در تربیت طلاب
۳۰	بیانیه مأموریت مدارس علمیه
۳۲	بیانیه ارزش های مدارس علمیه
۳۵	فصل دوم: راهبردها و راهکارهای فرهنگی-تهدیبی
۳۹	۱. هویت بخشی صنفی و انگیزه سازی در طلاب
۴۲	۲. انس با طلاب و اشراف خیرخواهانه بر وضعیت آنان
۴۶	۳. تکریم و عزت بخشی
۵۰	۴. تبیین واقناع
۵۲	۵. تذکر و یادآوری
۵۴	۶. برخورد حکیمانه با خطاها
۵۷	۷. تقویت سلوک عبادی و انس با خدا و اولیای الهی
۵۹	۸. توجه به حضور امام عصر، فرهنگ انتظار و زمینه سازی ظهور
۶۱	۹. بهره گیری از نعمت زیارت حرم مطهر رضوی
۶۲	۱۰. ایجاد دغدغه تهذیب نفس و اجتناب از محرمات و ردائیل اخلاقی
۶۴	۱۱. تقویت اخلاص و پرهیز از انگیزه های غیرالهی
۶۵	۱۲. مصون سازی طلاب در مقابل آفات

۱۳. اهتمام به فضا سازی اخلاقی ۶۶
۱۴. ایجاد و تقویت روحیه نظم در تحصیل و زندگی ۶۷
۱۵. نهادهای سازی فرهنگ علم آموزی و آداب و وزی طلبگی ۶۸
۱۶. تأکید بر ساده زیستی و پرهیز از تشریفات و تجمل ۷۰
۱۷. حفظ و تقویت نشاط و سلامت جسمی ۷۲
۱۸. ایجاد اهتمام به بهداشت جسمی و آراستگی ظاهری ۷۴
۱۹. تلاش برای رفع دغدغه ها جهت ایجاد آرامش روحی ۷۶
۲۰. ارتباط مؤثر با خانواده های طلاب ۷۸
۲۱. زمینه سازی برای ازدواج بهنگام و موفق ۸۰
۲۲. تقویت توانمندی تعامل با خانواده ۸۲
۲۳. ایجاد دغدغه و آحادگی برای فعالیت های اجتماعی ۸۴
۲۴. اهتمام به تربیت از طریق الگو سازی عملی ۸۶
۲۵. ایجاد و ترویج فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت ۸۸
۲۶. ترویج فرهنگ مسئولیت پذیری و کار تیمی ۹۰
۲۷. ایجاد روحیه استکبارستیزی و عدالت طلبی ۹۲
۲۸. پرورش تفکر انقلابی و احساس مسئولیت نسبت به نظام ۹۴
۲۹. ایجاد نگاه گسترده و جهانی ۹۶
۳۰. ایجاد اهتمام به مسائل امت اسلام و نگاه تقریبی ۹۸
۳۱. ایجاد و تقویت بصیرت سیاسی ۱۰۰
۳۲. زمینه سازی برای مواسات و همدردی با نیازمندان ۱۰۲
۳۳. پرورش تفکر منطقی و استدلال محور ۱۰۴
۳۴. بستر سازی برای انتخاب آزادانه و آگاهانه ۱۰۶
۳۵. پرورش روحیه آزاد اندیشی و نقادی ۱۰۸
۳۶. شناسایی، پرورش و هدایت استعدادها ۱۱۰

- فصل سوم: راهبردها و راهکارهای آموزشی-پژوهشی
۱. تحول هدفمند در روش ها، برنامه ها و متون آموزشی
 ۲. حفظ سنت های اصیل و کارآمد روش تحصیل در حوزه
 ۳. آموزش تربیت محور
 ۴. آموزش تفکر محور و خلاقیت گرا
 ۵. توجه به بهره گیری از قوه حافظه
 ۶. کاربردی سازی آموزش ها
 ۷. افزایش بهره وری و استفاده بهینه از زمان
 ۸. ایجاد فضای بافشاط علمی
 ۹. اهتمام به پژوهش و پرورش روحیه تحقیق و نوآوری
 ۱۰. محوریت فقه و روش فقهی
 ۱۱. آموزش جامع علوم و معارف اسلامی
 ۱۲. آموزش جامع مهارت های عمومی و تخصصی
 ۱۳. آموزش زبان های خارجی با تاکید بر زبان عربی
 ۱۴. آموزش ادبیات فارسی و ایجاد مهارت زیبانویسی
 ۱۵. بستر سازی برای انس با قرآن و معارف قرآنی
 ۱۶. بستر سازی برای انس با روایات و معارف حدیثی
 ۱۷. زمینه سازی برای آشنایی با اندیشه امام علیه السلام و رهبری علیه السلام
 ۱۸. برنامه ریزی برای مطالعه آثار شهید مطهری علیه السلام
 ۱۹. فرهنگ سازی برای مطالعات ضروری غیردرسی
 ۲۰. بهره گیری از اساتید ممتاز و کارآمد
 ۲۱. استاد پروری و استفاده از ظرفیت طلاب و فارغ التحصیلان
 ۲۲. ارزشیابی علمی جامع و کارآمد طلاب
 ۲۳. ارزشیابی مداوم وضعیت برنامه آموزشی و اساتید

پیشگفتار

هر فرد یا مجموعه‌ای برای آنکه با روشی صحیح به اهداف خود برسد و از هرگونه انحراف و اعوجاجی در امان بماند، باید با مشخص نمودن اهداف، پایه‌گذاری اصولی مستحکم و برنامه‌ای مدون حرکت خویش را نظام‌مند سازد. در غیر این صورت، چه بسا در کشاکش امور و در بحبوحه تصمیمات، بسیاری از اهداف فراموش شود، روش‌های صحیح مورد غفلت قرار گیرد و حرکت مجموعه دچار انحراف شود. براین اساس، نگارش اسناد بالادستی از الزامات یک مجموعه پیشرو است.

با توجه به پیچیدگی‌های روحی انسان، ضرورت حرکت نظام‌مند و با برنامه، در یک مجموعه تربیتی اهمیت مضاعف می‌یابد؛ در این بین مدارس علمیه به عنوان مهمترین نهاد تربیتی که وظیفه تربیت مربیان جامعه را بر عهده دارند، بیش از هر مجموعه دیگری نیازمند برنامه مدون و الگوی جامع برای تربیت هستند.

تجربیات موفق در مدارس علمیه غالباً مبتنی بر نگاه‌ها، تلاش‌ها و ویژگی‌های شخصی مدیران موفق بوده و تاکنون تلاش کافی برای طراحی الگوی جامع و اثربخش با بهره‌گیری از تجربیات و با استفاده از منابع مستحکم دینی انجام نشده است. در این شرایط گاه از سوی

مدیران و مربیان مدارس، تنها بخشی از مؤلفه‌های لازم برای تربیت، مورد توجه قرار می‌گیرد و فقدان الگوی جامع تربیتی، منجر به خروجی‌های ناکارآمد و نامتوازن می‌شود.

افزون بر این، توجه به شرایط زمانه و مسئولیت خطیر روحانیت در تربیت و راهبری جامعه در عصر حاضر و ویژگی‌های متعدد مورد نیاز برای انجام این رسالت سنگین، لزوم جامعیت در تربیت طلاب را روشن‌تر می‌سازد.

اثر پیش رو، گامی در جهت ترسیم «الگوی تربیت جامع طلاب» است که به همت مدیران مدارس علمیه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه له، تحت اشراف حجت الاسلام والمسلمین نظافت یزدی تدوین شده است. در نگارش این الگو از آیات قرآن کریم، روایات اهل بیت علیهم السلام، منویات مقام معظم رهبری رحمته الله و سال‌ها تجربه تربیت طلاب در مدارس حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه له و تجربه‌های موفق اجرا شده در سایر مدارس علمیه، بهره‌های فراوان برده شده است.

۱. فعالیت مدارس علمیه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه له از سال ۱۳۸۲ با پذیرش حدود ۲۰ طلبه در طبقه فوقانی مسجد فقیه سبزواری با نام مدرسه علمیه صاحب‌الزمان عجل الله تعالی فرجه له آغاز شد. با گذشت سه سال و با ظهور توفیقات، به پیشنهاد و دعوت حجت الاسلام والمسلمین امامی، مؤسس و مدیر وقت مدرسه علمیه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه له به مکان کنونی نقل مکان شد.

در سایه الطاف الهی، در طول سال‌های گذشته، ضمن تلاش برای حفظ و ارتقاء کیفی، فعالیت مدرسه، از لحاظ کمی در حال گسترش بوده است و با توسعه فضای فیزیکی و تأسیس مدارس جدید، علاوه بر پذیرش طلاب از مقطع دیپلم، به پذیرش طلاب از مقطع سیکل (از سال ۱۳۹۰) و بالاتر از دیپلم (از سال ۱۳۹۲) نیز اقدام شد. مدارس علمیه حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه له در تمام این سال‌ها در قالب حوزه پاره‌وقت میزبان حضور برادران علاقه‌مند به فراگیری معارف اسلامی بوده و از سال ۱۳۹۱ با تأسیس موسسه علمی تربیتی الهدی، پذیرای خواهران معارف‌آموز به‌ویژه همسران طلاب نیز هست. هم‌اکنون مجتمع تربیتی آموزشی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه له حدود ۲۵۰ طلبه و بیش از ۱۵۰ معارف‌آموز را تحت پوشش برنامه‌های خود دارد.